

РЕШЕНИЕ

№ 1292

гр. София, 15.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-19 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Невена Чеуз

при участието на секретаря Маргарита Ив. Димитрова
като разгледа докладваното от Невена Чеуз Гражданско дело №
20221100106206 по описа за 2022 година

Предявени искове с правно основание чл.2 ал.1 т.3 пр.1 във вр. с чл.4 от ЗОДОВ
в общ размер на 52 000 лв.

Ищецът И. Л. М. твърди в исковата си молба, че срещу с присъда, постановена на 21.03.2017 г. по нохд 7380/2015 г. по описа на СРС, НО, 22 състав бил признат за невиновен в това, че на 23.07.2014 г., около 13.30 часа, в гр. София, ж.к. „Младост 4“, ул. ***** протИ.законно пречил на органи на властта, служители на МВР при 07 РУ на МВР да изпълнят задълженията си, а именно: да му съставят АУАН по чл. 137а от ЗДвП и да изпълнят служебните си задължения в рамките на предоставените им правомощия да бъде задържан и заведен в районното и да бъде извършена проверка в управлявания от него автомобил, като започнал да крещи, че „това са своеволия“, „вие сега ще видите, чичо ми е адвокат“, застанал заплашително и с това попречил на проверката като е оправдан в извършване на престъпление по чл. 270а ал.1 от НК, както и за това, че на 23.07.2014 г. в гр. София, ж.к. „Младост 4“, ул. „*****звършил непристойни действия грубо нарушаващи общественя ред, изразяващи се в явно неуважение към обществото – крещял срещу полицаите и ги псувал като деянието е съпроводено със съпротива срещу органи на властта като е оправдан в извършване на престъпление по чл. 325 ал.2 вр. с ал.1 от НК. Твърди се, че присъдата на СРС била потвърдена с решение от 30.05.2018 г. по внохд 1521/2018 г. на СГС, НО, 7 въззивен състав и влязла в законна сила.

Изложени са твърдения затова, че ищецът бил задържан на 23.07.2014 г. и

отведен в 7-мо РУ на МВР за писмени обяснения като впоследствие бил привлечен за обвиняем с постановление от 06.11.2014 г., с което му била определена и мярка за неотклонение – гаранция в пари в размер на 500 лв., която впоследствие била изменена на „подписка“ от СРС по ч.н.д. 22 760/2014 г. на СРС, 131 състав. Твърди се, че бил повторно привлечен като обвиняем с постановление от 20.03.2015 г., а на 07.05.2015 г. бил внесен обвинителен акт в съда срещу него.

Твърди се, че по повод повдигнатото му обвинение претърпял значителни неимуществени вреди, изразяващи се в психически, емоционални и физически болки и страдания, загуба на самочувствие, безпомощност, притеснение, злепоставяне, несигурност, неспокоен сън, чувство на неудобство и срам пред семейството. Твърди се, че повдигнатото обвинение върху него се отразило и на семейството му включително бременната му съпруга, което довело ищеца до емоционален срив. Бил принуден да живее с чувство на вина пред нея, пред родители и близки. Твърди се, че ищецът бил осъждан за различни деяния като му предстояло подаване на документи за съдебна реабилитация, което било попречено от воденото наказателно производство. Воденото наказателно производство се отразило на психиката му, неговия характер, навици и начин на поведение, повлияло на социалния му жИ.т и контакти.

Сторил и имуществени разходи за адвокатски възнаграждения.

Предвид тези твърдения е обоснован правен интерес от предявените иски и от съда се претендира да осъди ответника да му заплати сумата от 50 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в незаконосъобразно воденото срещу него наказателно производство, както и сумата от 2 000 лв. – обезщетение за имуществени вреди – изплатени средства за адвокатска защита пред наказателния съд. Претендират се и законна лихва и сторените по делото разходи.

Ответникът – Прокуратурата на Р България, чрез своя представител оспорва исковите по основание и размер в писмен отговор, депозиран в срока по чл. 131 от ГПК. Заявено е възражение за изтекла погасителна давност по отношение на законната лихва респ. възражение, че лицето е осъждано по предходни наказателни производства с ефективно изтърпяно наказание „лишаване от свобода“.

Съдът след като обсъди становищата и доводите на страните и събраните по делото доказателства с оглед разпоредбата на чл.235 ал.2 и ал.3 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл.2 ал.1 т.3 пр.1 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано. С оглед така очертания фактически състав по делото, следва да бъде доказано от ищеца, че е налице съдебен акт, с който по отношение на лицето, което твърди, че е претърпяло вреди от визираните по-горе органи е оправдано по

повдигнатите му обвинения като от тези действия на правозащитните органи като пряка и непосредствена последица да са били причинени вреди на ищеца. Отговорността на държавата е пряка, увреденият се обезщетява директно от съответния правозащитен орган, към което принадлежи съответното длъжностното лице. Тя е обективна т.е. носи се независимо дали вредите са причинени виновно или не.

Ищецът релевира в исковата си молба, като вредоносно поведение от страна на Прокуратурата на РБ, състоящо се в повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление. Видно от доказателствата по делото е, че ищецът е привлечен като обвиняем за престъпления по чл. 270а ал.1 от НК и чл. 325 ал.2 вр. с ал.1 от НК. Видно от ангажираните по делото писмени доказателства, същият е бил признат за невиновен по повдигнатото му обвинение с присъда от 21.03.2017 г. на СРС по нохд 7380/2015 г., потвърдена с решение от 30.05.2018 г. на СГС, по внохд 1521/2018 г. и същата е влязла в сила на сочената дата.

С оглед на което настоящият съдебен състав намира, че е налице първата предпоставка от фактическия състав.

Ищецът претендира обезвреда на причинените му неимуществени вреди вследствие на воденото срещу него наказателно производство.

В следствие на воденото срещу ищеца наказателно производство в досъдебна и съдебна фаза той е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания, стрес и промяна в ежедневиия стереотип на поведение и начин на жИ.т, които са свързани пряко с душевното му равновесие. Тези вреди се установяват от събраните гласни доказателства чрез разпит на свидетелите И.В.К. - М.а, съпруга на ищеца, чийто показания се кредитират при съблюдаване правилото на чл. 172 от ГПК, и Н.Г.И., като приема, че същите са обективни и логически обосновани като преки впечатления. И двамата свидетели безпротИ.речИ. установяват, че ищецът е търпял неблагоприятни в психологически, социален и емоционален аспект преживявания като стрес, притеснение и емоционално напрежение на личността и страх. Съобразно правилото на чл.52 от ЗЗД размерът на неимуществените вреди се определя от съда по справедлИ.ст. СправедлИ.стта като понятие няма абстрактен характер, а следва да бъдат съобразени редица обстоятелства и факти при определяне размера на обезщетението. Настоящият съдебен състав намира, че в случая следва да се вземе предвид възрастта, интензитета на страданието на ищеца, периодът от време - около 4 години водено наказателно производство, през което време същият е търпял негативни преживявания, тежестта на повдигнатото обвинение – за извършване на две престъпления, които не носят белезите на „тежко престъпление“ по смисъла на чл. 93 т.7 от НК, определената мярка за неотклонение – „гаранция в пари“, изменена впоследствие на „подписка“ все обстоятелства, които следва да бъдат съобразени от

съда, с оглед константната съдебна практика – решение 673/15.11.2010 г. на ВКС, по гр.д. 1916/2009 г., Четвърто ГО.

На следващо място при определяне размера на обезщетението за тези обичайни, съгласно практиката на ВКС вреди, същото следва да се определи според стандарта на ЖИ.т, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия / в този смисъл е и константната съдебна практика – решение 165 от 16.06.2015 г. по гр. д. 288/2015 г., Трето ГО на ВКС, решение 480 от 23.04.2013 г. по гр.д. 85/2012 г., IV ГО на ВКС/.

При определяне на обезщетението на ищеца настоящият съдебен състав следва да съобрази обстоятелството, че видно от изготвената справка за съдимост на настоящия ищец, представена от ответника по отношение на същия са налице 18 записа , касаещи постановени присъди и одобрени споразумения в периода 1998-2012 г. вкл. наложено и изтърпяно ефективно наказание „лишаване от свобода“. Обстоятелството, че е реабилитиран по право за тези деяния е ирелевантно с оглед на дължимата от съда преценка, че уврежданията за ищеца са с много по-нисък интензитет, отколкото за човек, който не е имал досег с правосъдните органи респ., че от обстоятелството, че е осъждан и изтърпявал ефективно наказание „лишаване от свобода” преди обвинението следва и изводът за недоказаност на твърдението, че е преживял унижението да бъде считан за участник в тежки престъпления в причинна връзка с незаконното обвинение/решение № 832 от 10.12.2010 г. по гр.д. 593/2010 г. на Четвърто ГО, решение 61/28.04.2016 г. по дело 4546/2015 г. на Трето ГО на ВКС/.

Предвид което съдът намира, че заявеният иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е основателен и доказан за сумата от 2 000 лв., като за горницата до пълния предявен размер от 50 000 лв. следва да се отхвърли.

Последователна и непротИ.речива е практиката на ВКС, съгласно която липсата на процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в наказателния процес от лицето, подложено на неоправдана наказателна репресия, обуславя извод, че направените разходи от него в хода на наказателното преследване, приключило с оправдателна присъда, представляват имуществена вреда, за която държавата му дължи обезщетение с оглед нормата на чл. 4 от ЗОДОВ / решение № 843/23.12.2009 г. по гр. д. № 5235/2008 г. на ВКС, IV г.о., решение № 126/10.05.2010 г. по гр. д. № 55/2009 г. на IV ГО на ВКС, решение № 433/23.06.2010 г. по гр. д. № 563/2009 г., ВКС, IV г.о. и др./. С оглед представените по делото писмени доказателства тази претенция е доказана до размера на 2 000 лв., предвид представените доказателства по наказателното дело, установяващи заплащане на адвокатски хонорари за сумите, съответно от 500 лв., 1 000 лв. и 500 лв. По отношение на същия е заявено своевременно възражение досежно размера от страна на ответника. Възможността в производство по реда на чл. 2 от ЗОДОВ да бъде определено обезщетение за

имуществени вреди, съставляващи адвокатско възнаграждение, в размер, по-малък от платения в наказателния процес е установена с оглед задължителните указания, дадени с ТР 1/11.12.2018 г. на ОСГК на ВКС. Тази възможност не е израз на упражняване на правомощие по чл. 78 ал.5 от ГПК, а размерът на имуществената увреда следва да бъде определен при съблюдаване принципа за полагане на дължимата грижа на пострадалия респ. да се вземат предвид правилата на чл. 5 от ЗОДОВ. Критериите при определяне на обезщетението за имуществени вреди от сочения вид са вида и тежестта на обвинението, интензитета на приложената процесуална принуда и очакваните усилия и труд, които адвокатът предстои да положи при осъществяването на защитата. Правната защита се преценява въз основа на фактическата и правна сложност на проведеното наказателно производство до неговото приключване, и при съпоставяне на заплатеното адвокатско възнаграждение с действително причинените вреди от повдигане на конкретното обвинение / решение 66/18.06.2019 г. по гр.д. 2099/2016 г. на Трето ГО на ВКС/. Настоящият съдебен състав не намира, уговореното и заплатено адвокатско възнаграждение да е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на наказателното дело. Поради което възприема възражението на ответната страна като неоснователно.

С оглед заявеното искане за присъждане на законна лихва върху обезщетението същото е основателно като началния период на нейната дължимост е датата на влизане в сила на съдебния акт, с който ищецът е признат за невиновен т.е. 30.05.2018 г. По отношение на тази претенция е заявено възражение за изтекла погасителна давност. По отношение вземанията за лихви е релевантна кратката три годишна давност, което преценено с оглед датата на завеждане на исковата молба в съда – 14.06.2022 г. мотивира у настоящия съдебен състав извод за основателност на така заявеното възражение, поради което законната лихва се следва от 14.06.2019 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 10 ал.3 от ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса т.е. на ищеца се следва сумата от 10 лв. – разноски за ДТ и припадащата се част от заплатеното адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от исковете, която възлиза на 153, 85 лв. т.е. на ищеца се следва и сума в размер на 163, 85 лв. – съдебни разноски.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Р България – с адрес: гр. София, бул. “Витоша” № 2 на основание чл.2 ал.1 т.3 пр.1 във вр. с чл.4 от ЗОДОВ да заплати на И. Л. М.,

ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Стара Загора, ул. „Св. ***** I“ ***** – адв. П. Г. сумата от **2 000** /две хиляди/ лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на водено срещу него наказателно производство по нохд 7380/2015 г. на СРС, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 14.06.2019 г. до окончателното изплащане на задължението, като отхвърля искът за горницата до пълния предявен размер от 50 000 лв. като неоснователен и недоказан, както и сумата от **2 000** /две хиляди/ **лв.** – обезщетение за имуществени вреди, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в наказателното производство, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 14.06.2019 г. до окончателното изплащане на задължението, както и на основание чл. 78 ал.1 от ГПК сумата от **163, 85** лв. – сторени разноси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред САС, в двуседмичен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Съдия при Софийски градски съд: _____